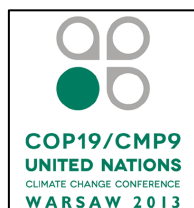

Z dziejów konferencji klimatycznych ONZ

1972 – 2013

W dniu 11 listopada 2013 zaczęły się w Warszawie obrady 19. Sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu – COP 19 (*Conferences of the Parties*). Konferencja potrwa do 22 listopada 2013. W tym czasie odbędzie się też spotkanie Stron Protokołu z Kioto - CMP 9. Miejscem Konferencji jest specjalnie do tego celu przystosowany Stadion Narodowy.

Niektóre z poprzednich szczytów klimatycznych ONZ miały w przeszłości swoje odbicie w filatelistyce. Poniżej przedstawiam w porządku chronologicznym kolejne Konferencje Klimatyczne oraz pamiątki filatelistyczne, wydane z okazji tych Konferencji.

1972 -- Sztokholm, Szwecja, „Tylko jedna Ziemia”

Po raz pierwszy, w dniach 5–16 czerwca 1972 roku odbyła się w Sztokholmie Światowa Konferencja pod hasłem „Tylko jedna Ziemia” (ang. *Only one Earth*), poświęcona ochronie środowiska.

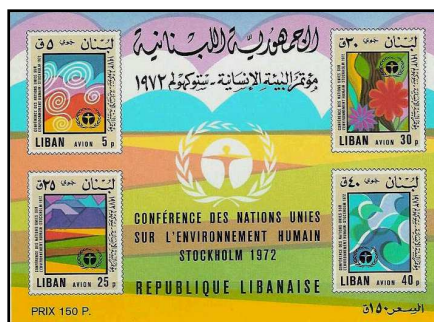
Przygotowania do konferencji trwały kilka lat. Konferencja uzyskała wyjątkowo bogatą oprawę filatelistyczną. Ryt znaczka Szwecji za 85 öre był dziełem Czesława Słani (fot. 2). Oprócz Szwecji, okolicznościowe emisje z logo Konferencji wydała m.in. Poczta ONZ (fot. 3), Libanu (fot. 4), Tunisu (fot. 5) i in.

Fot. 1.

Fot. 2.

Fot. 4.

Fot. 3.
Logo Konferencji
na znaczkach ONZ.

Fot. 5.

Logo Konferencji Sztokholmskiej stało się powszechnym symbolem ochrony środowiska. W roku 1982 Poczta Bułgarii wydała znaczek z tym logo (fot. 6), a rok później w Polsce ukazała się z tym logo seria sześciu znaczków pod tytułem „Ochrona środowiska” (Fi. 2702–2707). W 20. rocznicę Konferencji – okolicznościowe znaczki wydały poczty Chin (fot. 7) i Wietnamu (fot. 8).

Fot. 6.

Fot. 7.

Fot. 8. Znaczki Wietnamu
z logo Konferencji Sztokholmskiej.

1992 Rio de Janeiro, Brazylia -- Szczyt Ziemi

Dwadzieścia lat po Konferencji Sztokholmskiej, w dniach 3–14 czerwca 1992 roku odbyła się w **Rio de Janeiro** w Brazylii Konferencja ONZ na temat „Środowisko i Rozwój” (ang. *Earth Summit 1992*). Uczestniczyły w niej delegacje 172 rządów oraz około 2400 osób z organizacji pozarządowych. Przyjęto dokumenty określające podstawowe zasady ochrony środowiska: uchwalono Ramową Konwencję Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu i inne dokumenty. Konferencja w Rio de Janeiro stanowiła punkt zwrotny w dziejach ochrony środowiska na świecie. Uwidoczniała ona rzeczywistą skalę tych problemów oraz wskazała kierunki i sposoby ich przewyżczenia.

Poczta Narodów Zjednoczonych upamiętniła szczyt w Rio de Janeiro pamiątkową emisją 12 znaczków, które pokazujemy na **fot. 9**.

Fot. 9. Emisji Poczty ONZ z 1992 roku.

Poczta Brazylii wydała z okazji konferencji trzy znaczki (**fot. 10**). Pierwszy znaczek z serii nawiązuje w rysunku do poprzedniej konferencji, która odbyła się w Szwecji w 1972 roku.

Fot. 10. Znaczki Brazylii z okazji Konferencji.

Szczyt w Rio upamiętniła również Poczta Argentyny, wydając 6. czerwca 1992 roku okolicznościowy blok. (**fot. 11**).

Fot. 11. Blok Argentyny, wydany z okazji szczytu ONZ w Rio de Janeiro.

Decyzją Konferencji z Rio de Janeiro, kraje rozwinięte zostały zobowiązane do wspierania rozwoju technologicznego krajów słabiej rozwiniętych oraz prowadzenia studiów i projektów związanych z badaniem klimatu, a także rozwoju alternatywnych źródeł pozyskiwania energii, takich jak energia wiatru, słońca, wody bądź energia nuklearna.

Począwszy od roku 2005, Konferencje Ramowej Konwencji ds. Zmian Klimatycznych ONZ odbywają się co roku w innym kraju pod angielską nazwą: *Conferences of the Parties*, w skrócie **COP**, z kolejnym numerem konferencji.

COP 1 -- 1995 Berlin, Niemcy

Była to pierwsza konferencja na szczycie, prowadzona według Ramowej Konwencji przyjętej w 1992 roku w Rio de Janeiro. Obrady w Berlinie trwały od 28 marca do 7 kwietnia 1995 roku. Omawiano głównie postawy naukowe i ekonomiczne przyjętych wcześniej rozwiązań. Z okazji konferencji Poczta Niemiecka wydała pamiątkowy znaczek (fot. 12).

Fot. 12. Konferencja w Berlinie.

COP 2 -- 1996 Genewa, Szwajcaria

Kolejna sesja Ramowej Konwencji ONZ odbyła się w lipcu 1996 roku w Genewie. Rząd Szwajcarii przedstawił na konferencji własne propozycje, które nie zostały jednak przyjęte.

COP 3 -- 1997 Kioto, Japonia

Najważniejsza konferencja odbyła się w grudniu 1997 roku w **Kioto**, w Japonii. Protokół z Kioto stanowi uzupełnienie Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu, przyjętej na Szczycie Ziemi w Rio de Janeiro w 1992 roku i jest jednocześnie ważnym międzynarodowym porozumieniem dotyczącym warunków przeciwdziałania globalnemu ociepleniu. Traktat z Kioto wszedł w życie 16 lutego 2005 roku i miał pierwotnie obowiązywać do 2012 roku.

Z okazji konferencji w Kioto, Poczta Japonii wydała dwa alegoryczne znaczki, z rysunkami przedstawiającymi kobietę (fot. 13).

Fot. 13.

COP 4 -- 1998 Buenos Aires, Argentyna

Obrady Konferencji toczyły się w dniach od 2 do 13 listopada 1998 roku. Przyjęto „*Plan Działania z Buenos Aires*” (ang. *Buenos Aires Plan of Action*) zawierający terminy realizacji postanowień z Kioto.

COP 5 -- 1999 Bonn, Niemcy

Konferencja obradowała w dniach 25.10.–5.11.1999 roku w stolicy Niemiec. Przyjęto szereg wytycznych do realizacji Protokołu z Kioto w sprawie globalnego systemu klimatycznego.

COP 6 -- 2000 Haga, Holandia

Konferencja Haska trwała w dniach od 13 do 24 listopada 2000 roku. Odbyła się ogólna dyskusja oraz szereg paneli naukowych. W zasadniczych sprawach nie osiągnięto jednak porozumienia, szczególnie ze względu na opozycję USA i kilku innych krajów rozwiniętych przemysłowo z tzw. grupy „Umbrella” spoza Unii Europejskiej.

COP 7 -- 2001 Marrakesz, Maroko

Konferencja odbyła się w dniach 29.10.– 9.11.2001 roku. Ustalono szczegóły wykonawcze do „*Planu Działania*” z Buenos Aires. Stany Zjednoczone pozostały nadal w roli obserwatora. W związku z Konferencją, Poczta Maroka wydała okolicznościowy znaczek pocztowy (fot. 14).

Fot. 14.

COP 8 -- 2002 New Delhi, Indie

Konferencja odbyła się w dniach 23.10.–1.11.2002 roku, przy udziale delegacji rządowych ze 167 krajów świata. Przyjęto „*Deklarację z New Delhi*”.

Fot. 15. Konferencję upamiętniają cztery znaczki Poczty Indii.

COP 9 -- 2003 Mediolan, Włochy

Konferencja odbyła się w dniach 1-12. grudnia 2003 roku. Nadal utrzymywał się impas odnośnie procentowej wysokości redukcji gazów cieplarnianych w takich krajach, jak Chiny, Indie i USA.

COP 10 -- 2004 Buenos Aires, Argentyna

Obrady konferencji trwały w dniach 6-17 grudnia 2004. Posumowano wyniki dotychczasowych działań na rzecz ochrony klimatu w skali światowej.

Z okazji konferencji Korea Płd. wydała w roku 2011 okolicznościowy znaczek (fot. 16).

Fot. 16.

Począwszy od roku 2005 nazwa Konferencji składa się z dwóch członów, dodano bowiem skrót **MOP** (z ang. Meetings of Parties of the Kyoto Protocol).

COP 11 / MOP 1 -- 2005 Montreal, Kanada

Konferencja odbyła się w dniach 28.11. do 9.12.2005 roku. Dyskutowano nad dotychczasową realizacją postanowień Protokołu z Kioto. Dużą aktywność w czasie konferencji wykazała kanadyjska organizacja **Greenpeace**.

COP 12 / MOP 2 -- 2006 Nairobi, Kenia

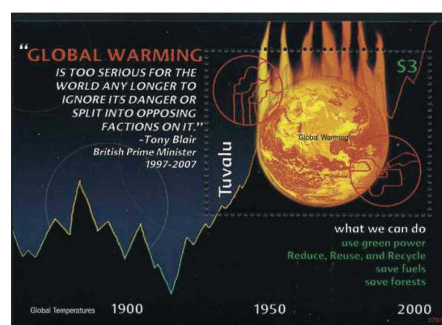
Konferencja odbyła się w dniach 6-17 listopada 2006 roku w Nairobi. Szczególnie zajęto się klimatem w Afryce. Zwrócono uwagę, że ważne zdania do spełnienia w ochronie środowiska mają służby hydrologiczno-meteorologiczne tych krajów i stałe obserwacje klimatyczne.

COP 13 / MOP 3 -- 2007 Bali, Indonezja

Konferencja odbyła się w dniach od 3.–15. grudnia 2007 roku na indonezyjskiej wyspie Bali. Przyjęto „*Plan działania z Bali*”. Z okazji konferencji ukazały się w Indonezji cztery znaczki oraz blok (fot. 17) i kilka FDC. Okolicznościowy blok z okazji konferencji na wyspie Bali wydała również Poczta Tuvalu (fot. 18).

Fot. 17.

Fot. 18.

COP 14 / MOP 4 – 2008 Poznań, Polska

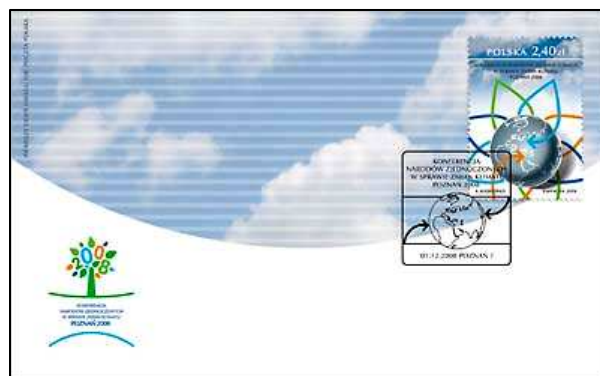
W dniach 1-12 grudnia 2008 roku odbyła się po raz pierwszy w Polsce, w Poznaniu, konferencja Konwencji Narodów Zjednoczonych ds. Zmian Klimatu. Uczestniczyły w niej delegacje z ponad 190 krajów. Poczta Polska wydała z okazji konferencji okolicznościowy znaczek (fot. 19) i FDC (fot. 20). Ukazał się też znaczek personalizowany z logo konferencji na przywieszce (fot. 21).

Fot. 19.

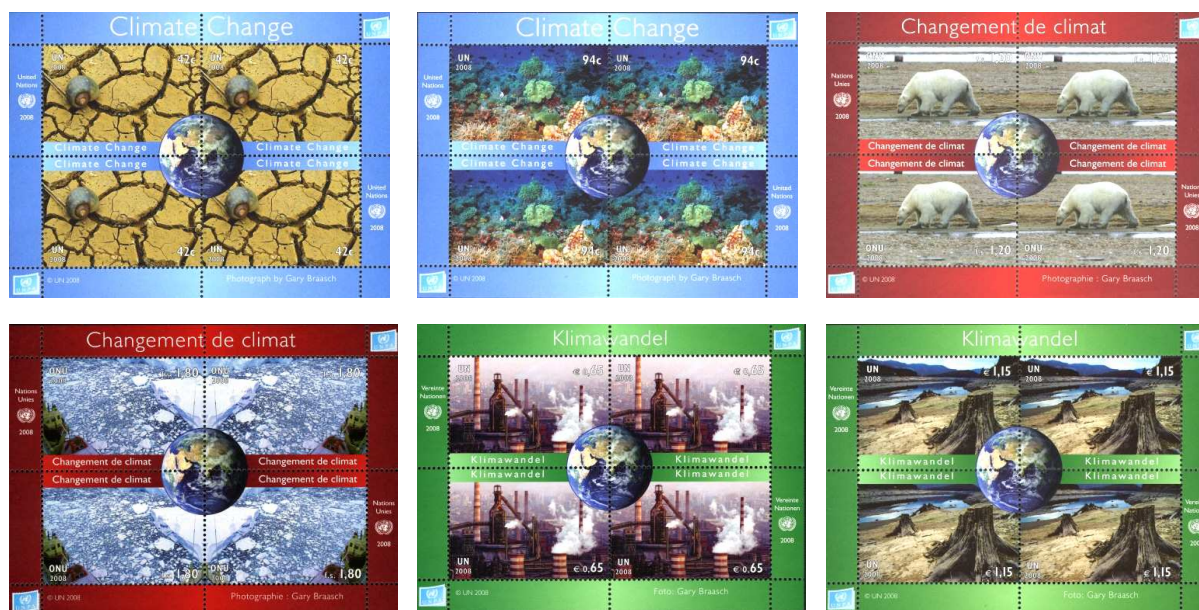

Fot. 21.

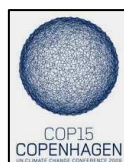
Fot. 20

Poczta ONZ 23 października 2008 wydała dla swoich biur okolicznościową emisję z tej okazji (fot. 22).

Fot. 22. Emisja ONZ z 2008 roku.

COP 15 / MOP 5 – 2009 Kopenhaga, Dania

Szczyt w Kopenhadze odbył się w dniach 7-15 grudnia 2009 roku. Zakończył się fiaskiem, gdyż nie przyjęto żadnych wiążących zobowiązań do ograniczenia emisji dwutlenku węgla. Z okazji Konferencji Poczta Duńska wydała cztery znaczki: dwa pierwsze 7 stycznia, a dwa dalsze – 9 września 2009 roku (fot. 23).

Fot. 23. Znaczki Danii wydane z okazji COP 15.

Zmiany klimatu mają szczególnie negatywny wpływ na strefy arktyczne globu ziemskiego. W związku ze wzrostem średniej temperatury następuje topnienie lodowców, co zagraża faunie tych obszarów. Ponadto powoduje to stopniowe podnoszenie się poziomu wód oceanów. Zarządy pocztowe ponad 40 krajów wszystkich kontynentów wydały w 2009 roku okolicznościowe znaczki lub bloki, poświęcone zagadnieniom ochrony stref polarnych. Jest to bardzo interesujący materiał filatelistyczny do budowy zbiorów tematycznych.

COP 16 / MOP 6 -- 2010 Cancún, Meksyk

Szczyt klimatyczny w Cancún, w Meksyku, odbył się w dniach od 29 listopada do 10 grudnia 2010. Osiągnięto porozumienie, wieńczące cztery lata negocjacji. Powinno to pomóc krajom rozwijającym się w uzyskaniu ekologicznych technologii. Postanowiono także utworzyć tzw. „Zielony Fundusz” w wysokości 100 mld. dolarów rocznie, w celu ochrony krajów najbardziej narażonych na negatywne skutki zmian klimatycznych. Z okazji konferencji Poczta Meksyku wydała pamiątkowy znaczek (fot. 24).

Fot. 24.

Fot. 25. Pamiątkowy blok ukazał się również z tej okazji w Królestwie Kambodży.

COP 17 / MOP 7 -- 2011 Durban, RPA

Konferencja odbyła się w dniach 28 XI – 11 XII 2011 roku. Zgodzono się, że istnieje potrzeba przygotowania do 2015 roku nowego, traktatu klimatycznego, obowiązującego prawnie wszystkie kraje członkowskie ONZ.

Nie odnotowano natomiast postępu w tworzeniu „Zielonego Funduszu” dla wsparcia krajów najbardziej narażonych na negatywne skutki zmian klimatu.

COP 18 / MOP 8 -- 2012 Doha, Katar

Poprzednia Konferencja, odbyła się w dniach 26.11.–7.12.2012 roku w stolicy Kataru.

Ustalono, że Protokół z Kioto będzie obowiązywać do 2020 roku, a nowe, wiążące porozumienie powinno być wynegocjowane w okresie do 2015 roku. Poczta Kataru wydała z okazji Konferencji pamiątkowy znaczek (fot. 26).

Fot. 26.

Rio + 20 -- 1.06.2012, Jubileuszowa emisja Poczty ONZ z okazji 20-lecia Konferencji w Rio de Janeiro 1992 roku (fot. 27)

Fot. 27.

Wiedeń – 0,70 €

Genewa – 1,40 F.s.

Nowy Jork – 1,05 \$

Wyżej zestawiono w wielkim skrócie wykaz wszystkich dotychczasowych Szczytów Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu, jakie odbyły się począwszy od roku 1972 do roku 2012. Przypomnę, że takie kraje, jak Chiny, Indie i USA, których przemysł wytwarza najwięcej szkodliwych gazów cieplarnianych, nie ratyfikowały Protokołu z Kioto. W internecie można znaleźć szczegółowe informacje oraz sprawozdania z przebiegu obrad poszczególnych szczytów w tym okresie, jak też i treść uchwalonych dokumentów.

W zestawieniu pokazano też większość walorów filatelistycznych, wydanych w różnych krajach z okazji dotychczasowych Konferencji.

COP 19 / MOP 9 -- 2013 Warszawa, Polska

Zgodnie z przyjętymi ustaleniami w czasie szczytu w Poznaniu w 2008 roku, bieżąca Sesja Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych odbywa się dniach 11–22 listopada 2013 w Warszawie.

W Konferencji biorą udział przedstawiciele rządów prawie z 200 krajów świata oraz międzynarodowych organizacji ekologicznych, nauki i biznesu oraz dziennikarze.

Konferencja ma zapoczątkować proces negocjacyjny nad nowym globalnym porozumieniem klimatycznym, które miałyby zacząć obowiązywać po 2020 roku. Nowe porozumienie ma zastąpić traktat z Kioto z 1997 roku, ratyfikowany tylko przez niektóre kraje. Zakłada się, że negocjacje w sprawie nowego traktatu zakończą się podczas szczytu Narodów Zjednoczonych w Paryżu w 2015 roku. Konferencji patronuje Ministerstwo Środowiska RP.

Obradom Konferencji towarzyszyć będą sesje naukowe oraz seminaria i warsztaty dotyczące problematyki zmian klimatu i możliwości ograniczania ich skutków. O obradach Konferencji informuje na bieżąco prasa codzienna oraz inne środki masowego przekazu.

Do czasu zakończenia prac nad artykułem, nie było wiadomo, czy Poczta Polska S.A. wyda okolicznościowy znaczek z okazji bieżącej Sesji Klimatycznej Narodów Zjednoczonych w Warszawie.

Szczyt Klimatyczny 2014 -- Nowy Jork, USA

24 września 2013, Sekretarz Generalny ONZ Ban Ki-moon wezwał szefów państw i rządów całego świata oraz przedstawicieli biznesu i finansów, a także społecznych organizacji ekologicznych do wzięcia udziału w szczycie klimatycznym „*Catalyzing Action*”, jaki odbędzie się we wrześniu 2014 roku w Nowym Jorku w USA.

Opracował Bronisław Rejnowski